

AWỌN AMÍ MEJILA ATI IROYIN WỌN
Numeri 3:1-33; Deuteronomi 1:19-24
ẸKỌ 101 – FUN AWỌN AGBA

AKQSORI: “Nitori ẹniti o ba nfunrugbin sipa ti ara rẹ, nipa ti ara ni yio ká idibajẹ; şugbọn ẹniti o ba nfunrugbin sipa ti Ẹmì, nipa ti Ẹmì ni yio ká iye ainipekun” (Galatia 6:8).

I Aşẹ Oluwa lati Lọ Şe Amí Ilẹ Kenaani

1. O paşẹ fun Mose lati rán ijọye kan ninu ẹya kọkọkan lati lọ wo ilẹ naa, Numeri 13:1, 2
2. Mose yan ijọye mejila, eniyan kan ninu ẹya kọkọkan, lati şe amí ilẹ naa, Numeri 13:3-15
3. Ninu wọn ni Kalebu ti ẹya Juda, ati Joşua ti ẹya Efraimu wa, Numeri 13:6, 16

II Ijọ Eniyan fẹ Ki Awọn Aşayan Ọkunrin lọ Şe Ami Ilẹ Naa

4. Israẹli la aginju nla ti o kun fun ẹru koja leyin ti wọn kuro ni Horebu (Oke Sinai), Deuteronomi 1:19
5. Wọn de oke awọn ọmọ Amori, a si gba wọn niyanju lati gba a, Deuteronomi 1:20, 21
6. Şugbọn ijọ eniyan bẹ Mose lati rán awọn ọkunrin lọ wo ilẹ naa şiwaju wọn, Mose si şe bẹẹ, Deuteronomi 1:22-24

III A Fun Awọn Amí Mejila ni Itọni Kikún

7. Mose paşẹ fun wọn lati mọ bi awọn eniyan naa jẹ alagbara tabi alailagbara, bi eniyan pupọ ni wọn tabi diẹ, Numeri 13:17, 18
8. A paşẹ fun wọn lati mọ bi ilẹ naa dara tabi ko dara; bi ilu, agọ tabi ilu-olodi ni, Numeri 13:19
9. O sọrọ ti yoo ki wọn laya, o si sọ fun wọn ki wọn ki o mu eso ilẹ naa wa, Numeri 13:20

IV Awọn Amí Mejila şe Olooto ninu Işẹ Wọn

10. Wọn rin ilẹ naa lati Sini ni iha guusu lọ si Hebroni ni iha ariwa, Numeri 13:21, 22
11. Wọn mu idi ẹso ajara wá lati Eşkolu, ti eniyan meji rù, ati eso pomegranate ati ti ọpọto, Numeri 13:23, 24
12. Wọn pada bọ leyin ogoji ọjọ ti wọn ti lọ rin ilẹ naa wò, Numeri 13:25

V Iroyin Awọn Amí Mejila fun Awọn Ọmọ Israẹli

13. Wọn jihin pe dajudaju ni ilẹ naa “nşàn fun wara ati fun oyin,” wọn si fi eso ibẹ hàn, Numeri 13:26, 27
14. Wọn royin pe awọn eniyan naa lagbara, wọn si n gbe inu ilu olodi, Numeri 13:28, 29
15. Kalebu pa awọn eniyan lẹnu mọ, pe, “Ẹ jẹ ki a gòke lọ lẹkan, ki a si gbà a,” Numeri 13:30
16. Şugbọn awọn mẹwaa mú iroyin buburu wá, wọn tẹnu mọ ọn pe awọn omiran alagbara ni o n gbé ilẹ naa, Numeri 13:31-33

ALAYE

Israẹli dé Ẹba Kenaani

Leyin ti a ti fi Ofin fun Israẹli ti a si ti fi idi eto ijọsin ninu Ago mulẹ tan, awọn Ọmọ Israẹli fi Oke Sinai silẹ, ọwọn awọsanma si şe amọna wọn taara lọ si ẹba Ilẹ Ileri. Geşẹ bi awọn eniyan yii ti mọ tele, OLUWA şe ileri lati fi ilẹ yii fun Abrahamu ati iru ọmọ rẹ. Ọlọrun şe apejuwe rẹ bi “ilẹ ti o nşàn fun wara ati oyin.” Bakan naa ni O mu awọn Ọmọ Israẹli jade lati ilẹ Egipti, ki i şe lati dá wọn silẹ kuro ninu isinru awọn ika akonişişẹ wọn nikan, şugbọn ki O le mu wọn wá si ilẹ ọlọra yii nibi ti wọn yoo gbe ni ogbà ajara ti wọn ko gbin ati ilu ti wọn kò kọ tikara wọn. Nitori idi eyi, nigba ti wọn de oke awọn ọmọ Amori, ni iha guusu Kenaani, Mose wi pe, “Wò o, OLUWA Ọlọrun rẹ ti fi ilẹ na siwaju rẹ: gòke lọ, ki o si gbà a, bi OLUWA, Ọlọrun awọn baba rẹ ti wi fun ọ; máşe bẹru, bẹni ki àiya máşe fò ọ” (Deuteronomi 1:21). Lai si aniani awọn Ọmọ Israẹli ti ni işiri tó lati lọ gba ilẹ naa leşekese.

Eto Israẹli lati Rán Ami

Şugbọn awọn Ọmọ Israẹli, ninu irin-ajo wọn lati Oke Sinai wá, şeşẹ la “aginjù nla ni ti o ni ẹru já” ati “òke awọn ọmọ Amori” nibi ti o lẹru ti awọn eniyan ibẹ si ya ehànnà loju wọn. Nitori naa wọn sọ fun Mose pe, “Jẹ ki awa ki o rán enia lọ siwaju wa, ki nwọn ki o si rin ilẹ na wò fun wa, ki nwọn ki o si mú ihin pada tọ wa wá, niti ọna ti a o ba goke lọ, ati ti ilu ti a o yọ si” (Deuteronomi 1:22). Nipa eyi, a le ri i pe awọn Ọmọ Israẹli ko gbẹkẹ le ọwọn awọsanma naa lati şe amọna wọn si Ilẹ Ileri, bi o tilẹ jẹ pe OLUWA Ọlọrun wọn ti şeleri tele lati lọ siwaju wọn lati já fun wọn (Deuteronomi 1:30). Ju gbogbo rẹ lọ, wọn fẹ mọ daju boya tooto ni ilẹ Kenaani jẹ ilẹ ti o lora geşẹ bi a ti wi fun wọn tele, bi o tilẹ jẹ pe Ọlọrun paapaa tikara Rẹ ti sọ fun wọn pe “ilẹ ti o nşàn fun wara ati oyin” ni ilẹ naa i şe.

Aigbagbọ Israẹli

È wo bi awọn Ọmọ Israẹli ti yatọ si Abrahamu baba wọn to! Gbogbo ohun ti Ọlọrun sọ ni o gbagbọ. Gbogbo aṣẹ Ọlọrun ni o si gbọran si. Nigba ti Ọlọrun wi fun un pe, “Jade kuro ni ilẹ rẹ, ati kuro lọdọ awọn ara rẹ, ati kuro ni ile baba rẹ, si ilẹ kan ti emi o fi hàn ọ,” lẹṣẹ kan naa Abrahamu ko awọn ara ile rẹ jọ, “nwọn si jade lati lọ si ilẹ Kenaani, ni ilẹ Kenaani ni nwọn si wá si” -- ilẹ ti oun ko mọ ri. A mọ Abrahamu ni orukọ ti o yẹ ẹ, ani “baba igbagbọ.” O rin nipa igbagbọ, ki i ṣe nipa riri; nitori a kọ ọ pe, “Olododo yio yè nipa igbagbọ,” ati pẹlu pe, “Li aisi igbagbọ, ko ṣe iṣe lati wù u.” Awọn Ọmọ Israẹli kò ṭele aṣẹrẹ rere ti igbagbọ baba wọn. Lai si aniani, wọn ro pe eto ti o dara pupọ ni lati rán amí jade. Wọn ro pe eyi yoo ṣe iranwọ fun wọn lati ṣegun awọn ọta wọn. Ṣugbọn eyi ki i ṣe eto OLUWA Ọlọrun baba wọn. O ti paṣẹ pe, “Gòke lọ, ki o si gbà a.” Igbekalẹ eniyan ninu eyi ti a kò fi ti Ọlọrun pè yoo já si asán.

Eṣẹ awọn Ọmọ Israẹli ti o tobi ju lọ ni aigbagbọ. Eṣẹ yii ni o n kó wahala ba wọn nigbakuugba ninu aginju. Ọkan aigbagbọ ni o fa kikun ati irahun wọn. O mu ikuna ba wọn lera-lera, nihin yii pẹlu a o ri i pe eyi mu ki awọn iran ti o dagba kuna lati wọ ilẹ ileri. Eṣẹ buburu yii ko si pin si igba Ofin ati awọn wolii nikan. Episteli si awọn Heberu jẹ ikilọ fun awọn Onigbagbọ Heberu nipa ikuna awọn baba wọn lati wọ inu isinmi wọn. Wọn di ọmọlẹyin Jesu Kristi Oluwa geṣe bi Messiah wọn; fun iwọn igba diẹ wọn fi tayọtayọ gba lati padanu ohun ini wọn, ṣugbọn nigba ti inunibini ati iponju ko dẹkun, nipa aigbagbọ ati aare ọkan, wọn wá sinu ewu iṣubu kuro ninu ireti wọn ninu Kristi Jesu. Ninu ori kọkanla Episteli yii, ẹnì ti o kọ iwe naa mu awọn akọni wọn ni ninu awọn baba wọn wá si iranti wọn, ẹnì kọọkan wọn ẹnì ti o ṣegun nipa igbagbọ. Bi ohun gbogbo si ti wa ko ti i yi pada. Ni ode-oni, ẹṣẹ ti o buru ju sibẹ ni aigbagbọ. A si le ri ẹkọ kọ nipa fifi ohun ti o de ba awọn Ọmọ Israẹli si iranti. Jesu wi fun awọn ọmọ-eyin Rẹ pe, “Ninu aiye, ẹnì o ni iponju; ṣugbọn ẹ tujuka; mo ti ṣegun aiye” (Johannu 16:33).

A Yan Amí Mejila

Bi o tilẹ jẹ pe eto awọn Ọmọ Israẹli lati rán awọn eniyan ṣaaju wọn lati lọ ṣe amí Ilẹ Ileri, ko dun mọ Ọlọrun, sibẹ O gba fun wọn nitori wọn beere fun un, O si wi fun Mose pe, “Rán enia, ki nwọn ki o si ṣe amí ilẹ Kenaani, ti mo fi fun awọn Ọmọ Israẹli” (Numeri 13:2). Geṣe bi Ọlọrun ti paṣẹ, Mose yan ẹnì kan lati inu ẹya kọọkan, olulukuluku “jẹ ijọye ninu wọn,” Joṣua lati inu ẹya Efraimu ati Kalebu lati inu ẹya Juda wà pẹlu wọn, a si rán wọn lọ lati wo ilẹ Kenaani, a si wi fun wọn pe, “È gbà ọna iha gusù yi, ki ẹ si lọ sori ọke ni; ki ẹnì si wò ilẹ na, bi o ti ri; ati awọn enia ti ngbé inu rẹ, bi nwọn ṣe alagbara tabi alailagbara, bi diẹ ni nwọn, tabi pupọ; ati bi ilẹ na ti nwọn ngbé ti ri, bi didara ni bi buburu ni; ati bi ilu ti wọn ngbé ri ri, bi ninu agọ ni, tabi ninu ilu odi” (Numeri 13:17-19). Mose si paṣẹ fun wọn pe, “Ki ẹnì si mu ọkàn le, ki ẹnì si mú ninu eso ilẹ na wá.”

Awọn amí mejila wonyii mú ọna ajo wọn pọ lati Kadeṣi-barnea ni iha guusu titi wọn fi de Hebroni nibi ti Abrahamu, baba wọn, ti ṣe atipo ri. Nihin yii ni Abrahamu gbe joko labẹ igi oaku ni Mamre nigba ooru oṣọ, ti o si ṣe awọn ọkunrin męta ni alejo ninu agọ rẹ, nikiyin ti o si mọ pe angẹli ni oun ṣe loore. Boya ni igba ewe wọn, awọn amí wonyii ti gbọ itan yii ninu ile nipa baba wọn ti o jẹ ẹnì iwa-bi-Ọlọrun, wọn si mọ pe ilẹ mimọ ni wọn duro le lori. Gbogbo Kenaani ti di “Ilẹ Mimọ,” nitori nibẹ ni Ọlọrun gbe ba awọn baba nla wọn pade. Awọn iṣelẹ mimọ wonyii ni lati rú ifẹ awọn Ọmọ Israẹli soke lati bọwọ fun Ọlọrun ti o fi ilẹ yii fun wọn ki wọn si gbọran si I.

Irin ajo diẹ siha ariwa Hebroni ni awọn amí gbà wọ afonifoji Eṣkolu, wọn si ri idi eso ajara nla ni ti wọn rẹ, wọn si gbé e wá, awọn eniyan meji si fi ọpa rú ú. Wọn mu eso ọpọṣọ ati pomegranate bọ pẹlu lati fi hàn pe ni tootọ eyi jẹ “ilẹ ti o nṣàn fun warà ati fun oyin.”

Iroyin Awọn Amí Mejila

Awọn eniyan yii fi ogoji oṣọ wo ilẹ naa finnifinni, wọn si mú eso rẹ wa, wọn ṣe tan lati ṣe iroyin ohun ti wọn rí. Wọn si wi fun Mose ati Aarọni, ati fun gbogbo ijọ awọn Ọmọ Israẹli ni Kadeṣi pe “Awa dé ilẹ na nibiti iwọ gbé rán wa lọ, nitõtọ li o nṣàn fun warà ati fun oyin; eyi si li eso rẹ” (Numeri 13:27).

Bi OLUWA ti wi gan an ni o ri – “ilẹ ti o nṣàn fun warà ati fun oyin.” Ṣugbọn wọn ri ohun miiran pẹlu. “Ṣugbọn alagbara ni awọn enia ti ngbé inu ilẹ na, ilu olodi si ni ilu wọn, nwọn tobi gidigidi: ati pẹlupẹlu awa ri awọn ọmọ Anaki nibẹ. Awọn ara Amaleki si ngbé ilẹ iha gusù: awọn ara Kenaani si ngbé ẹba okun, ati ni àgbegbe Jordani” (Numeri 13:28, 29). Kalebu, ọkan ninu awọn amí wonyii si pa wọn ni ẹnu mọ niwaju Mose pe, “È jẹ ki a gòke lọ lẹkan, ki a si gbà a; nitoripe awa le ṣe ẹ” (Numeri 13:30). Joṣua gbe Kalebu lẹṣẹ, ṣugbọn awọn męwaa iyoku ti ó bá wọn lọ wi pe, “Awa kò le gòke tọ awọn enia na lọ; nitoriti nwọn lagbara jù wa lọ” (Numeri 13:31). Bayii ni wọn mú iroyin buburu nipa ilẹ naa wá, wọn si mu ọkàn awọn eniyan fà ṣeyin lati ṣe ohun ti OLUWA palaṣẹ, “Goke lọ, ki o si gbà a.”

Asò Laarin Awon Ará

Lai si aniani, awon eniyan yii ro pe won jare idayafu ti won dá silé niwon igba ti o ti je pe awon alagbara eniyan ni o n gbé ilé naa. Sugbon bi a ti n ba ekó wa lo nipa awon Omó Israéli, a o ri i pe kikó iréwesi ba ni ki i se esé kekere rara. Bi iréwesi ba ti wo inu okàn, iná igbagbó yoo kú; aigbagbó ni o fa ishubu awon Omó Israéli. Ijaya ni irin isé ti esu n lo lati bi igbagbó awon eniyan ninu Olorun wó. O si moke ni lilo irin isé yii fun awon Omó Israéli. Bayii ni awon amí mewaa aberu wonyii dá ija silé laarin awon ará, akosilé idajó Olorun lori dida ija tabi asó silé wà ninu Oro Olorun.

“Ohun mefa li OLUWA korira: nitoto, meje li o se irira fun okan re:

“Oju igberaga, ete eke, ati owo ti nta eje alaise silé,

“Aiya ti nhumo buburu, esé ti o yara ni ire sisa si iwa-ika,

“Eleri eke ti nsó eke jade, ati ENITI NDÁ IJA SILÉ LARIN AWON ARAKUNRIN” (Owe 6:16-19).

AWON IBEERE

1. Apá bebe Kenaani wo ni Israéli dé nigba ti OLUWA pase fun won lati gba ilé naa?
2. Ki ni awon Omó Israéli pinnu lati se nigba ti Mose so ohun ti OLUWA wi fun won?
3. Amí meloo ni a yan, ki ni se ti a si fi mo be?
4. Ile awon eniyan wo ni won ti bere si i se amí ile Kenaani?
5. Nibo ni won de ni iha ariwa? Ki ni ohun pataki ti o sele nibe?
6. Nibo ni awon amí gbé ri awon eso ti o sanra? Ki ni won mu pada bo pelu won?
7. Ojo meloo ni awon amí fi rin ile Kenaani wo?
8. Iru iroyin wo ni won mu pada bo? Ki ni won wi, ki ni o buru nibe?
9. Ki ni ohun ti okan ninu awon amí wonyii so lati doju ko ihin buburu won? Ki ni oruko re?
10. Ki ni abayorisi iroyin buburu naa laarin awon Omó Israéli?